

Özel Eğitim Öğretmenlerinde Kariyer Tatmini ve Yaşam Doymu Arasındaki İlişki

Özge CENGİZ GÜNEŞ¹

Mustafa ÖZAN²

¹MEB Kadıköy Bostancı İlkokulu Sınıf Öğretmeni ozgengizgunes@gmail.com

²İstanbul Gelişim Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu Lojistik Yönetimi Bölümü,
mozan@gelisim.edu.tr

Özet: Çalışma hayatı insan hayatının en önemli ve en uzun kısmını kapsadığından yaşam doymu üzerinde ciddi ölçüde etkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, çalışanların kariyer tatmini ve yaşam doymu düzeylerinin pozitif yönlü bir ilişki içinde olduğu ve ayrıca kariyer tatmini ve yaşam doymu değişkenlerinin, yaş, cinsiyet, kıdem, medeni durum ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre de farklılık gösterebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmaya 377 özel eğitim öğretmeni katılmış, veriler SPSS istatistik paket program ile araştırmaya katılan özel eğitim öğretmenlerinin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden; ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Özel eğitim öğretmenlerinin ölçek düzeylerini belirleyen boyutlar arasındaki ilişkiler pearson korelasyon ve lineer regresyon analizleri aracılığıyla incelenmiştir. Özel eğitim öğretmenlerinin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda kariyer tatmininin, özel eğitim öğretmenlerinin yaşam doyumlarını önemli düzeyde arttırdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Kariyer Tatmini, Yaşam Doymu

The Relationship Between Career Satisfaction and Life Satisfaction in Special Education Teachers

Abstract: Since working life covers the most important and longest part of human life, it can be said that it has a significant impact on life satisfaction. In this context, it is thought that the career satisfaction and life satisfaction levels of the employees are in a positive relationship together, and that the variables of career satisfaction and life satisfaction may also differ according to the variables of age, gender, seniority, marital status and education level. 377 special education teachers participated in this study, data were used to determine the descriptive characteristics of the special education teachers participating in the research with the SPSS statistical package program, and the average and standard deviation statistics were used in the analysis of the scale. The relationships between the dimensions determining the scale levels of special education teachers were examined through pearson correlation and linear regression analyses. T-test, one-way analysis of variance (Anova) and post hoc (Tukey, LSD) analyzes were used to examine the differences in scale levels according to the descriptive characteristics of special education teachers. As a result of the analysis, it was seen that career satisfaction increased the life satisfaction of special education teachers significantly.

Key words: Special Education, Career Satisfaction, Life Satisfaction

1. Giriş

Kariyer tatmini, birey açısından çalışma yaşamında amaçladığı kariyere ulaşma derecesi ile algıladığı memnuniyet ve bu memnuniyete ulaşmada çalışma performanslarını, motivasyonlarını ve psikolojik iyi oluşlarını etkileyen önemli bir değişken olarak tanımlanmaktadır. (Kılıç, 2021)

Kariyer tatmini düzeylerinin yüksek olması bireylerin mesleğe ve yaşama karşı olumlu duygu, düşünce, tutum ve davranışlara sahip olmasını içermekte; kariyer tatmin düzeylerinin düşük olması bireyin kariyer bağlılığını ve iş hayatındaki başarısını dolayısıyla yaşam doyumunu olumsuz etkileyebilmektedir (Denizli, 2020).

İşletmeler açısından bakıldığında ise kariyer tatmin düzeyi iş gücü devir hızı, verimlilik, çalışan performansı, kurum performansı, işletme başarısı

ve devamsızlık gibi birtakım faktörlerde kritik bir rol oynadığı bilinmektedir (Gerni, 2021)

Yaşam doymu kavramı 1961 yılında ilk kez Neugarten tarafından savunulmuştur. Yaşam doymu, bireyin elinde bulunanlar ile gelecekte beklentilerinin karşılaştırılması sonucunda ortaya çıkan , bireyin hayatının belirli bir kısmındaki durumundan ziyade tüm hayatındaki yaşamından duyduğu doym, diğer bir deyişle bireyin yaşama verdiği duygusal tepki olarak tanımlanmaktadır.

Literatürdeki araştırmalar kariyer tatmininin yaşam doymu üzerinde etkili olduğunu ortaya koymuştur. (Özer ve Karabulut, 2003)

Bireylerin sahip olduğu yaşama ilişkin genel bir yargı ya da değerlendirme olarak açıklanabilen yaşam doymu içinde bulunan çevre, sosyal yaşam şartları iş koşulları çalışma arkadaşları ile ilişkiler ve

aile gibi temel yaşam alanlarını kapsayan bu kavramda tek bir olay veya durumla yaşam doyumu düzeyi değişmemekte yaşamsal süreçlerin bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekmektedir (Tortumlu,2021).

Bilişsel ve duygusal yaklaşıma göre ise yaşam doyumu, bireylerin değerlerinin amaç ve hedeflerinin ve yaşamlarındaki sonuçlarının karşılanma derecesini ve olumlu etkileri olumsuz duygulara kıyasla ne kadar daha fazla hissettikleriyle ilişkilidir (Ülker, 2021).

Çalışma hayatı insan hayatının en önemli ve en uzun kısmını kapsadığından yaşam doyumu üzerinde ciddi ölçüde etkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, çalışanların kariyer tatmini ve yaşam doyumu düzeylerinin pozitif yönlü bir ilişki içinde olduğu ve ayrıca kariyer tatmini ve yaşam doyumu değişkenlerinin yaş, cinsiyet, kıdem, medeni durum ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre de farklılık gösterebileceği düşünülmektedir (Kılınç, 2021).

Eğitimin en önemli araçlarından biri olan öğretim, eğitim sisteminin en önemli aktörleri olan öğretmenler, eğitim hayatında önemli bir yere sahiptir. Özel eğitim öğretmenlerinin toplum içindeki bu önemi birçok farklı sorumluluğu da beraberinde getirmektedir Öğretmenleri, bilhassa özel eğitim öğretmenlerinin mesleki bilgi, tecrübe ve pedagojik formasyon bilgilerinin yanında psikolojik iyi oluşları da özellikle yaşadıkları stresli, zor ve olumsuz süreçlerde güçlü ve sağlıklı kalabilmeleri için iyi derecede kariyer tatmin düzeyleri ve yaşam doyumuna sahip olmaları son derece önemlidir (Taşdemir, 2021).

Özel eğitim öğrencilerinin gerek üstün zeka düzeyi ile çok ileri seviyede olmaları, gerekse zihinsel olarak engelli öğrencilerin farklı engel türleri ve engel dereceleri ile geri olmaları, özel eğitim öğretmenlerinin sürekli kendilerini geliştirmek, tüm olumsuzluklara ve dezavantajlara rağmen daha sabırlı, daha dinç ve daha sakin olmak zorunda olmaları dolayısıyla bu olumsuzluklarla başa çıkamama durumunda duygusal stres, tükenmişlik, iş stresi, işe yabancılaşma, bıkkınlık, yüksek düzey yorgunluk ve bitkinlik yaşama ihtimalleri yüksektir. (Işıkhana, 2017)

Özel eğitim öğretmenlerinin stresle başa çıkabilmeleri için kurumlar tarafından verilebilecek stres yönetimi, dezavantajlı gruplar, eğitimcilerine yönelik duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesi amaçlı eğitimlerin özel eğitim öğretmenlerinin duygusal farkındalıklarının ve olumlu duygu düzenleme stratejilerini kullanabilmelerinin stres düzeyini azaltarak, büyük ölçüde sakinlik ve sabır gerektiren özel nitelikli öğrencilere eğitim verirken

ve kaygılı ailelerini yönetirken bilişsel esneklikleri ve yaşadıkları olumsuzlukları kısa sürede atlatmalarına ve öznel iyi oluşlarına katkı sağlayabilir. (Selçuk-Arpınar, 2021).

Literatürdeki araştırmalar kariyer tatmininin yaşam doyumu üzerinde etkili olduğunu ortaya koymuştur. Gerek rehberlik öğretmenlerince gerekse kurumlarının kendilerine sağlayacağı ücretsiz psikoterapi destekleriyle özel eğitim öğretmenlerinin psikolojik ve öznel iyi oluş, iş yaşam dengesi, stres yönetimi, mesleki yıpranmışlıklarının kendileri de özel hayatlarında birer ebeveyn olan özel eğitim öğretmenlerinin hayatlarının olumsuz etkilenmesine, kariyer tatminlerinin sağlanmasına yardımcı olunması ve yaşam doyumlarına olumlu katkı sağlanması gerekmektedir (Tuysuz, Arpınar).

2. Yöntem

2.1. Veri Toplama Araçları

İlk olarak kariyer tatmini ölçeği; Greenhaus (1990) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Çamur (2019) tarafından yapılmıştır. Ölçek toplam 5 madde ve 5'li Likert tipindeki ölçektir. Bu araştırmada Kariyer Tatmini ölçeğinin güvenilirliği Cronbach's Alpha=0,822 olarak yüksek bulunmuştur. İkinci olarak, Diener vd. (1985) tarafından geliştirilmiş, Türkçeye uyarlanması Dağlı ve Baysal (2016) tarafından yapılmıştır. Ölçek toplam 5 madde ve 5'li Likert tipindeki ölçek kullanılmıştır. Bu araştırmada Yaşam Doyumu ölçeğinin güvenilirliği Cronbach's Alpha=0,898 olarak yüksek bulunmuştur. Son olarak da özel eğitim öğretmenlerinin demografik verilerine yönelik demografik soru formu uygulanmıştır.

2.2. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan özel eğitim öğretmenlerinin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Özel eğitim öğretmenlerinin ölçek düzeylerini belirleyen boyutlar arasındaki ilişkiler pearson korelasyon ve lineer regresyon analizleri aracılığıyla incelenmiştir. Özel eğitim öğretmenlerinin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

Özel eğitim öğretmenlerinin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. Özel eğitim öğretmenlerinin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Erkek	185	49,1
Kadın	192	50,9
Medeni Durum		
Evli	263	69,8
Bekar	114	30,2
Öğrenim Durumu		
Lisans	274	72,7
Yüksek Lisans	103	27,3
Mesleki Kıdem		
1-5 Yıl	42	11,1
6-10 Yıl	62	16,4
11-15 Yıl	61	16,2
16-20 Yıl	55	14,6
21-25 Yıl	85	22,5
25 Yıl Üzeri	72	19,1
Okulda Çalışma Süresi		
1-5 Yıl	125	33,2
6-10 Yıl	79	21,0
11-15 Yıl	55	14,6
16-20 Yıl	40	10,6
20 Yıl Üzeri	78	20,7

Öğretmenler cinsiyete göre 185'i (%49,1) erkek, 192'si (%50,9) kadın olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler medeni duruma göre 263'ü (%69,8) evli, 114'ü (%30,2) bekar olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler öğrenim durumuna göre 274'ü (%72,7) lisans, 103'ü (%27,3) yüksek lisans olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler mesleki kıdeme göre 42'si (%11,1) 1-5 yıl, 62'si (%16,4) 6-10 yıl, 61'i (%16,2) 11-15 yıl, 55'i (%14,6) 16-20 yıl, 85'i (%22,5) 21-25 yıl, 72'si (%19,1) 25 yıl üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler okulda çalışma süresine göre 125'i (%33,2) 1-5 yıl, 79'u (%21,0) 6-10 yıl, 55'i (%14,6) 11-15 yıl, 40'ı (%10,6) 16-20 yıl, 78'i (%20,7) 20 yıl üzeri olarak dağılmaktadır.

Tablo 2. Ölçek Puanları Arasında Korelasyon Analizi

	Ortalama	Standart Sapma	Kariyer Tatmini	Yaşam Doymu
Kariyer Tatmini	3,107	0,924	1,000	
Yaşam Doymu	2,890	0,829	0,532**	1,000

*<0,05; **<0,01; Pearson Korelasyon Analizi

Özel eğitim öğretmenlerinin "kariyer tatmini" ortalaması orta 3,107±0,924 (Min=1; Maks=5), "yaşam doymu" ortalaması orta 2,890±0,829 (Min=1; Maks=5) olarak saptanmıştır. Kariyer tatmini, yaşam doymu, puanları arasında

korelasyon analizleri incelendiğinde; yaşam doymu ile kariyer tatmini arasında r=0.532 pozitif orta (p=0,000<0.05) düzeyde korelasyon bulunmuştur.

Tablo 3. Kariyer Tatmininin Yaşam Doymu Üzerine Etkisi

Bağımsız Değişken	Standart Edilmemiş Katsayılar		Standart Edilmiş Katsayılar	t	p	%95 Güven Aralığı	
	B	SE	β			Alt	Üst
Sabit	1,407	0,127		11,062	0,000	1,157	1,657
Kariyer Tatmini	0,477	0,039	0,532	12,158	0,000	0,400	0,554

*Bağımlı Değişken=Yaşam Doymu, R=0,532; R²=0,281; F=147,813; p=0,000; Durbin Watson Değeri=1,924

Kariyer tatmini ile yaşam doyumu arasındaki neden sonuç ilişkisini belirlemek üzere yapılan regresyon analizi anlamlı bulunmuştur ($F=147,813$; $p=0,000<0,05$). Yaşam doyumu düzeyindeki toplam

değişim %28.1 oranında kariyer tatmini tarafından açıklanmaktadır ($R^2=0,281$). Kariyer tatmini yaşam doyumu düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,532$).

Tablo 4. Ölçek Puanlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu

Demografik Özellikler	n	Kariyer Tatmini	Yaşam Doyumu
Cinsiyet		Ort ± SS	Ort ± SS
Erkek	185	3,156±0,875	2,765±0,851
Kadın	192	3,060±0,969	3,009±0,791
t=		1,001	-2,884
p=		0,318	0,004
Medeni Durum		Ort ± SS	Ort ± SS
Evli	263	3,098±0,920	2,980±0,812
Bekar	114	3,128±0,937	2,683±0,835
t=		-0,289	3,235
p=		0,773	0,001
Öğrenim Durumu		Ort ± SS	Ort ± SS
Lisans	274	3,075±0,890	2,857±0,822
Yüksek Lisans	103	3,194±1,006	2,977±0,846
t=		-1,122	-1,251
p=		0,263	0,212
Mesleki Kıdem		Ort ± SS	Ort ± SS
1-5 Yıl	42	3,238±0,596	2,943±0,696
6-10 Yıl	62	3,139±1,084	2,768±0,831
11-15 Yıl	61	2,928±0,967	2,872±0,735
16-20 Yıl	55	3,040±0,926	3,022±0,674
21-25 Yıl	85	3,054±0,960	2,864±1,000
25 Yıl Üzeri	72	3,269±0,837	2,908±0,868
F=		1,205	0,609
p=		0,306	0,693
Okulda Çalışma Süresi		Ort ± SS	Ort ± SS
1-5 Yıl	125	3,262±0,782	2,936±0,802
6-10 Yıl	79	3,172±1,047	2,884±0,816
11-15 Yıl	55	2,931±1,008	2,978±0,766
16-20 Yıl	40	2,880±0,888	2,890±0,815
20 Yıl Üzeri	78	3,033±0,928	2,759±0,934
F=		2,239	0,738
p=		0,064	0,566

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:Tukey, LSD

Erkeklerin yaşam doyumu puanları ($x=2,765$), kadınların yaşam doyumu puanlarından ($x=3,009$) düşük bulunmuştur ($t=-2,884$; $p=0,004<0,05$; $d=0,297$; $\eta^2=0,022$). Özel eğitim öğretmenlerinin kariyer tatmini puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Evlilerin yaşam doyumu puanları ($x=2,980$), bekarların yaşam doyumu puanlarından ($x=2,683$) yüksek bulunmuştur ($t=3,235$; $p=0,001<0,05$; $d=0,363$; $\eta^2=0,027$). Özel eğitim öğretmenlerinin kariyer tatmini puanları medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Özel eğitim öğretmenlerinin kariyer tatmini, yaşam doyumu puanları öğrenim durumu, mesleki kıdem ve okulda çalışma süresine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

4. Sonuç ve Tartışma

Özel eğitim öğretmenlerinin kariyer tatmini, yaşam doyumu puanları öğrenim durumu, mesleki kıdem, okulda çalışma süresi ve medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemektedir, bu sonuçlar literatürle kıyaslandığında Karabaş, 2018, Mc Coy, 1992; Tuzgöl-Dost, 200420; Özen, 2005; Karatzias, 2006; Tümkiye, 2008; Saygın, 2008, Avşaroğlu, 2005; Çeçen 2007)

Evlilerin yaşam doyumu puanları bekarların yaşam doyumu puanlarından yüksek bulunmuştur. Literatür tarandığında Yıldız, 2016; Heller ve diğ., 2006; Perrone-McGovern ve diğ., 2012; Çetinkaya ve Gençdoğan, 2014; Arshad, Mohsin ve Mahmood, 2014; Çelik ve Tümkaya, 2012; Celenk ve van de Vijver, 2013; Ng ve diğ., 2008; Hünler ve Gençöz, 2003, s.100; Hawkins ve Booth, 2005; Kim ve McKenry, 2002) çalışmalarda da bu çalışmayı destekler nitelikte benzer sonuçların bulunduğu görülmüştür.

Kariyer tatmini, yaşam doyumu, puanları arasında korelasyon analizleri incelendiğinde; yaşam doyumu ile kariyer tatmini arasında pozitif orta düzeyde korelasyon bulunmuştur.

Kariyer tatmini ile yaşam doyumu arasındaki neden sonuç ilişkisini belirlemek üzere yapılan regresyon analizinde yaşam doyumu düzeyindeki toplam değişim %28.1 oranında kariyer tatmini tarafından açıklanmaktadır. Buna göre kariyer tatmini düzeyi yaşam doyumu düzeyini arttırmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen bu bulgular; kariyer tatmininin, özel eğitim öğretmenlerinin yaşam doyumlarını önemli düzeyde arttırdığı görülmüştür. Literatür incelendiğinde Tortumlu, 2021; Kılınc, 2021; Lounsbury, 2004; Abele, 2011; Denizli, 2020; Hagmaier, 2018;). Sonuçlarının da çalışmamızı destekler nitelikte bulgulara ulaştıkları görülmüştür.

5. Öneriler

Özel eğitim öğretmenlerinin stresle başa çıkabilmeleri için kurumlar tarafından verilebilecek; stres yönetimi, dezavantajlı grupların eğitimcilerine yönelik terapi ve duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesi amaçlı eğitimler, yaşadıkları olumsuzlukları kısa sürede atlatmalarına ve öznel iyi oluşlarına katkı sağlayabilir.

Özel öğrencilere yönelik farkındalık kazandırmak için; dernekler, kuruluşlar ve ilgili bakanlıklar tarafından tüm veliler, öğrenciler ve öğretmenleri bilgilendirilme çalışmalarına süreklilik kazandırılarak özel eğitim öğretmenlerinin işlerinde kolaylık sağlanması mümkün hale getirilebilir.

Özel eğitim alanının geniş bir yelpazeye sahip olmasının ve her geçen gün alanda yaşanan gelişmelerin takibini zorlaştırdığı bu durumun öğretmen açısından kaygıyı yükselttiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel eğitim alanında eğitim gören öğrencilerin, aynı tanıya sahip olmasına rağmen davranışsal ve bilişsel alanda farklılıklar göstermesi, öğretmenin zaman zaman istenilen öğretimi gerçekleştirmesinde

zorluklar yaşamasına neden olmaktadır. Bu durum öğretmenin duygusal tatminini etkilemektedir.

Öğrencilerin okullara yerleştirilirken aynı davranışsal ve bilişsel gelişimde olmalarını dikkate almak, bu noktada öğretmenlerin gözlemlerinden yararlanmak hem öğrenciler adına daha işlevsel bir eğitim süreci yaşanmasını hem de öğretmenin performansını olumlu etkileyebilir.

Literatür tarandığında özel eğitim öğretmenlerine yönelik kariyer tatmini ve yaşam doyumu çalışmalarının az sayıda olduğu görülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın literatüre katkı sağladığı düşünülmektedir.

Bundan sonraki çalışmalar için farklı gruplarla ve özel eğitim öğretmenleri için farklı değişkenler ve farklı illerde çalışan öğretmenlerle yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Abele, A. E., Spurk, D., & Volmer, J. (2011). The Construct Of Career Success: Measurement Issues And An Empirical Example. *Zeitschrift Für Arbeitsmarktforschung*, 43(3), 195-206. Doi:10.1007/S12651-010-0034-6
- Avşaroğlu, S., Deniz, M., & Kahraman, A. (2005). Teknik Öğretmenlerde Yaşam Doyumu GG Doyumu Ve Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 115-129
- Çeçen, A. R. (2008). Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumunu Yordamada Bireysel Bütünlük (Tutarlılık) Duygusu, Aile Bütünlük Duygusu Ve Benlik Saygısı. *Eğitimde Kuram Ve Uygulama*, 4(1), 19-30
- Denizli, A. A., & Dündar, G. (2020). Kariyer Tatmininin Mutluluk Düzeyi Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *İş'te Davranış Dergisi*, 5(1), 17-25.
- Gerni, G. M., & Denizli, A. A. (2021). Öz Yeterliliğin Kariyer Uyum Yeteneklerine Etkisinde Proaktif Kişiliğin Aracı Rolü. *Doğu Üniversitesi Dergisi*, 22(1), 1-19.
- Hagmaier, T., Abele, A. E., & Goebel, K. (2018). How Do Career Satisfaction And Life Satisfaction Associate?. *Journal Of Managerial Psychology*, 33(2), 142-160. Doi:10.1108/JMP-09-2017-0326
- İşıkhan, V. (2017). Özel Eğitim Alanında Çalışan Personelin Tükenmişlik Düzeylerine Etkide Bulunan Faktörlerin İncelenmesi. *Toplum Ve Sosyal Hizmet*, 28(1), 7-26.
- Karabaş, M. (2018). Özel Eğitim Alanında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Tükenmişlik Ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi (Order No. 28676167). Available From Proquest Dissertations & Theses Global. (2578733805). Retrieved From
- Karatzias, A., Chouliara, Z., Power, K., & Vivien, S. (2006). Predicting General Wellbe İng From Self-Esteem And Affectivity: An Exploratory Study With Scottish Adolesc Nts. *Quality Of Life Research*, (15), 1143-1151.
- Kılınc, Y. D. D. M., Tortumlu, M. & Uzun, K. (2021). Özel eğitim öğretmenlerinin Kariyer Tatmini Düzeylerinin

- Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi . Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi , 13 (24) , 231-252 . DOI: 10.38155/Ksbd.819500
- Lounsbury, J. W., Park, S. H., Sundstrom, E., Williamson, J. M., & Pemberton, A. E. (2004). Personality, Career Satisfaction, And Life Satisfaction: Test Of A Directional Model. *Journal Of Career Assessment*, 12(4), 395-406. Doi:10.1177/1069072704266658
- Mccoey, D., & Heritage, J. (1992). The Relationship Of Dominance, Self-Esteem And Life Satisfaction To Selected Variables. *Middle Tennessee Psychological Association*,
- Özen, Ö. (2005). Ergenlerin Öznel İyi Oluş Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Saygın, Y. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Destek, Benlik Saygısı Ve Öznel İyi Oluş Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, SELÇUK Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Selçuk Arpınar, M., Selçuk Alakel, B., (2021). The Effect Of Cognitive Emotion Regulation On Anxiety, Depression And Stress In Menopausal Women. *Balkan And Near Eastern Journal Of Social Sciences* , No.7, 154-161.
- Taşdemir, S. H. & Murat, M. (2021). Öğretmen Adaylarının Bilişsel Esneklikleri İle Yılmazlık Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerinin Aracı Rolü . İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 22 (3) , 2188-2209 . DOI: 10.17679/İneued.1005419
- Tortumlu, M. & Uzun, K. (2021). ÖĞRETMENLERİN YAŞAM DOYUMLARI İLE KARIYER TATMİNLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İncelenmesi *Trakya Eğitim Dergisi* , 11 (3) , 1314-1325 . DOI: 10.24315/Tred.806249
- Tuzgöl-Dost, M. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 132- 143.
- Tümkaya, S. (2001). Denetim Odakları Farklı İlkokul Öğretmenlerinin Bazı Değişkenlere Göre Tükenmişlikleri. *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 15,29-40.,
- ÜLKER, F. E., & Özdemir, G. (2021). Destekleyici Çalışma Koşulları, Kariyer Tatmini Ve Yaşam Doyumu İlişkisine Yönelik Bir Araştırma: Kooperatif Çalışanları Örneği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 22(1), 87-101.
- TUYSUZ, Murat, and PhD¹ Melike Selçuk ARPINAR² Mustafa TUYSUZ³. "The Relationship between Perceived Empowerment Levels of Employees in Turkey."
- Yıldız, M. A., & Baytemir, K. (2016). A Mediation Role Of Self-Esteem In The Relationship Between Marital Satisfaction And Lifesatisfaction In Married Individuals, *The Inonu University Journal Of The Faculty Of Education*, 17(1), 67-80. DOI:10.17679/İuefd.17181627